

Núm. 599

Any XIII

Barcelona 22 de Febrer de 1900

Es minyena de servey
y de nom se diu Remey
En bona fé, si 'm volía,
jo per Remey la pendría.

De dijous á dijous

UN POBLE SA — LLIURES Y UNITS

ASCOLTA, Pierrot? ¿Sabs qué 'm deya la vehina de sobre, qu' ab aquesta barba tan desarreglada qu'ara portas, te semblas a un boer d' aquets que 'ns dibuixan en las ilustracions baratas?

—Ja ho faig expressament.

—Ay, Verge Santíssima! ¡Vaya un capritxo! Per ventura no estavas millor ab la cara neta y pelada com la nostra conciencia?

—Ay, filleta meva; 'l deixarme aquesta barbota obeheix á tres causas: 1.ª així m' estalvió 'l ral del barber; 2.ª aixó 'm proporciona alegria, porque ja es sabut qu' alla ahont hi ha pel l' alegria no hi manca; y 3.ª d' aquet modo logro que mes de quatre, 'm prenguin per boer.

—Me faig cárrech de las dos primeras causas; pero respecte de la tercera, qué vols que 't digui; no hi veig la punta.

—Donchs, en té tanta, com aquet pentinat grech que 't fa la pentinadora.

—Qué 'n tens que dir, d' aquet pentinat? Per ventura la Grecia no ha sigut un poble d' artistas?

—Quin dupte hi ha? Baix lo punt de vista artístich haig de confessar que 'l teu pentinat es digne d' alabansa; pero també baix lo punt d' vista moral y físich, has de convenir en que 'ls boers constituheixen un poble d' atletes. Devant de las pretensions d' una nació que creyentse forta, volia cometre una injusticia, s' han aixecat ardits, ab l' orgull y la fermesa de qui sent honrat no permet que no ho sigan ab ell los altres. Ells qu' han adquirit, pot dirse, palm á palm lo seu terreno, palm á palm 'l disputan á qui 'ls hi vols arrebatar, y per mes que' gracias al número dels seus contraris, pugan cambiar las cosas, tot lo mon civilisat convindrá en que es pe 'ls boers la victoria mes gran d' aquet sigle. Las costums de la gent del Transwaal no han sigut malejadas pe 'ls luxos, vics y vanitats, que minan als pobles que creuhen anar á la vanguardia de la civilisació; y allí 'ls homes, son homes (no damiselas com en altres bandas) y saben jugarse la vida en defensa d' uns llegitims drets y d' una causa noble; y las donas d' aquet poble simpátich, no ploran, com en altres indrets, per la soi de sos fills y esposos, sino que, per si 'l coratje 'ls faltés, que no 'ls falta, ab sos mots valents los en donarían. Lo poble boer té molta semblansa ab lo poble espartá: Per xo t' hi dit y 't repeteixo qu' encare qu' un numerós exèrcit anglés aniquilés los exèrcits d' en Kruger, ningú 'ls negaria la victoria mes gran y sublim d' aquet sigle.

Aixís es, amiga Tomasa, que del mateix modo que per denigrar á una persona, ha manifestat no sé qui, que bastava dirli «concejal», pera posarla mes

alta que 'ls nuvols, serà suficient que se li cridi «boer».

* *

—M' han dit, Pierrot, que 'ls federals y 'ls catalanistas pensan unir-se en indisoluble llas.

—¡Y vullga Deu, que la seva lluna de mel siga interminable!

—¿Vols dir que podràn lligar aquets dos elements?

—Tanbé lliguès en Silvela ab la seva majoria, que la té organisada de manera que quan un tira per Sant Pau l' altre va per Sant Pere.

—Pero ¿no deyan que 'l moviment catalanista era un moviment reaccionari disfressat?

—Això eran, com dirian en dialecte castellà «voces que hacían correr los pavos.»

—¿En dialecte castellà has dit?

—¡Y es clar, dona! ¿No califican ells de dialecte la nostra llengua, á pesar de que en la «introducció» de la gramàtica de la Real Academia espanyola se concedeixen los honors de llengua á la nostra parla?... Com nos tractan, los tracto.

—Se veu que 'ls castellans no tenen gayre memoria, porque negan avuy, lo que ahir afirmaren.

—¡N' hi ha de tots, Tomasa! No falta qui á Castella 'ns concedeix lo que 'ns mereixém. Pero, no obstant, abundan en ella escandalosament los subjectes, que al estil d' en Silvela, hauríen de menjar quas de pansa.

—Jo crech que de quas no 'ls en faltan, y que desde 'l President al últim porter del últim ministeri, portan una qua mes llarga que 'ls estels ab que juga la quitxalla. Pero tornant á parlar de la lliga entre federals y catalanistas ¿vols dir que 'l sacerdot Pi y Margall, que 'ls donarà la benedicció, ab lo seu programa lograrà agermanar las distintas regíons espanyolas? ¿Vols dir qu' es possible ser lliures y estar units?

—¿Què si es possible? Sí, Tomasa; y en això consisteix la verdadeca felicitat. Te citaré un exemple. ¿T' en recordas de quan ta mare vivía ab nosaltres?

—¡Prou! Per cert que no hi havia dia que no us esgarrapessiu.

—Es natural: Com qu' ella havia arrivat á titular-se *Poder Central*, y á mi 'm tractava d' insignificant regionalista. Tu ho sabs millor que jo: encare jo no arrivava ab la setmanada, ja se m' en apoderava, y després tenia de veure com ella 's menjava las llonzas mentres jo de bona ó mala gana tenia d' emparsarme las arengadas. Aquella dona hauria acabat per ferme morir tisich. ¡Grandíssima!... Ella deya que las casas han de ser com las nacions: pochs á

manar y mo'ts á obehir... pero e'la's menjava la carn y jo rossegava 'ls ossos, y la nostra casa, mes que casa, era ja un' orga de gats. Vingué 'l daltabaix gros, aquell dia qu' ella va tirarme la llumadera entre cap y coll y jo ab un cop d' esterenyinador vaig ferli caure la dentadura postissa. Degut a la nostra diversitat de caracters no podíam viure junts. Vam separarnos. Y ara, quan ella 'ns necessita 'ns crida, quan la necessitén á n' ella la cridém nosaltres; encar que vivim separats, estém units, si tu vols, pero som lliures.

— ¡Oh, y som mes amichs que may!

— Constituhim una dolsa y sublim federació.

PIERROT DE LA TOMASA.

Cantars bilingües (ó espatllats)

«De qué me sirve el laurel
que en un certamen gané?»
— Lo lloret per l' estofat
crech que va d' alló mes bé.

«Dicen que el amor es ciego
y á tientas por doquier va...»
No es estrany que 'ls que amor enten,
'ls hi agradi tant palpá.

PEPITO LLAUNÉ.

LO MERITORI

TOCHAN las sis y res,
tocan las set, la son en tú s' aferra,
t' hi tombas un xich mes,
fas dos badalls ó tres
y á un quart de vuyt ó dos de peus à terra.

Te senyas y 't vesteixes,
devoras l' esmorzí en un santiamén,
te rentas y 't puleixes,
los periódichs llegeixes
y cap á l' escriptori salia gent.

Te treus gech y barret
y 't col·locas la brusa ab tota urgenica...
t' asseus al tamburet,
encens un cigarret,
y prens la matinal correspondencia.

L' un diu qu' ara ha girat,
l' altre que vol la mercància prompte,
aqueis qu' es à ciemat,
fulano qu' ha quebrat,
y aquell que deixa 'l género de compte.

Y com que ta fatlera
es qu' ixí cada dia ben plé 'l carro,
això á tú 't desespera
y 't dona tal quimera
qu' hasta llensas la punta del cigarro.

Tantas feynas t' en paytan
qu' un ans de comensar ja queda exànim
y si 'ls amos te guaytan
súas com quan t' afaytan
y en lloch de treure 'ls pels t' arrenca l' ànima.

Arregla 'l copiador,
fes facturas, extén alguna lletra,
escriu lo borrador,
porta 'l diari y major,
redacta circulars, etc., etc.

T' estiras, t' aixarriancas
t' arronsas y fas tot quant pot sé un bípedo,
pues tamburets y bancas
te fan tornar las ancas
tan duras com los cascós d' un solpedo.

Quan veus dirà al mitj-jorn,
ta boca, pe 'l que roncan los budells,
s' empassaria 'l Born
plé de manduca y 'l forn
de Sant Jaume ab llanguets, pans y tortells.

Mes fins à quarts de dugas
no carregas de lastre lo teu ventre
pansit y plé d' arrugas;
dinas, prens café, 't jugas
lo gas o fet ab tres amichs del centre.

Tornhi á tres quarts de tres
y trencas tremps y tanta tinta tocas
que si tombas tintés
t' unitas y 't tacas mes
que 't trastornas lo tino y 't trastocas.

A las sis tothom plega
y en sent á casa troba 'l sopar cuyt;
pero tú l' os rosega
continuant la brega
ab llum artificial fins á las vuyt.

Sopas, passas l' estona
fumant, llegint y fent la digestió
ó festejant la dona,
y si la bossa sona
y no hi ha son, veient una funció.

Es públich y notori
qu' ab titul ó sens titul ets prou pérít
per portar l' escriptori.
Fas mérits, meritori;
pró 'ls rals no corresponen al teu mérit.

Y sorti del valiment
que tenia qui 't va recomendar,
sino es dich preveyent
qu' irremisiblement
t' exigian diners per travallar.

De modo que tan netas
te fan dur las butxacas per desdi'xa,
que per més figueretas
que fassis, de pessetas
no crech pas que te 'n salti una ni mitja.

M. B

LA TOMASA
L' ÚLTIMA CALAVERADA

—¡L' última calaverada;
t' ho prometo, Reparada!

LA TOMASA.
CARNAVAL

FF

AL VOL

(Diàlechs d' actualitat)

Al pati de l'Audiencia.

No 'm pensava pas que li fessin res á n' aquet Vidal.

— ¡Si t' sembla! Després d' haver assassinat á boca de *carro* á n' aquella senyoreta indefensa y porque si...

— ¡Oh, y porque si! A la quuenta mentres la va *billá* 'l peixavan molt y tot era 'n Vidalet; pero quan la font no va rajá més... varen saber que havia tingut un *romanso*: antes no n'sabian res.

— Ja veurás; aixó serán deduccions tevas.

— Y fundadas. ¿Que no vares sentir las preguntas que feya 'n Sol als testimonis? ¿Que no 's va veure ben cla per las respuestas, que, mentres va fer regalos, 'l processat era un gran xicot... per la sogra en perspectiva?

— Tot lo que vulguis; pero 'l cas es que á pesar de la llum que va doná 'n Sol al procés, 'l Jurat va obrar com si vingués de la Lluna

— No vol dir rés; perqué 'l Jurat obrá ab recta justicia atenentse al *fet* del assassinat, y ab la qüestió de *dret* no s' hi fica. Més clá, sense deixar de condemnar l' assassinat ó siga la materialitat del crim, la moral del argument del drama *Ruiz-Vidal* té una atenuant molt grossa ab la girada *de frente* de la familia d' ella (que cap culpa hi tenia, ella) despreciant al criminal per l' agotament de recursos, lo qual á n' ell li girá 'l cervell y... (hi han criminals que no ho serían may: res mes).

— Téva, noy: pro, *bueno* ¿quin interès hauría de tenir pera 'l públich un crim vulgar com aqueix?

— ¡Ah! Precisament la vulgaritat dels crims es lo que interessa més al *vulgo*. Y després! Un judici oral es un espectacle teatral com un altre

— D' aquí ve 'l mal: que hasta la justicia sembli una comèdia.

***

Al café.

— Tant mateix se 'ls haurá girat la truyta á n' els boers. Has llegit que 'ls inglesos son duenyos de Kimberley y 'ls han pres no se quantas toneladas de municions?

— Mentre ab Io de Kimberley no 'ls succeixi lo mateix que á Spin Koop, (ó no se com ne diuhens) que se 'ls torná la criada respondona...

— Tant debó; pero 'm sembla que al últim 'ls poca-vergonyas dels británichs eixiran ab la seva...

— O ab la *seba*. Mira que la guerra anglo-boer porta trassas de convertir-se en una guerra europea...

— Sempre somiarás truytas; deixat de quïntos; la guerra europea, ara com ara, es un *mito*. ¿Veus que tots 'ls soberans d' Europa estan á partí un piñó encare que la diplomacia fassi veure lo contrari?

— ¿Qué t' empatollas tu? ¿Com ho sabs?

— Perque per confidencia molt bona se que s' han donat cita á París ab motiu de la Exposició pera fe 'ls rigodons al *Eliseo*.

— Donchs, mentres 'ls reys la ballin... tan grassa, 'ls pobres la ballarém sempre... ben magre.

***

Al saló de descans de Romea.

— ¿T' has enterat de que 'ls madrilenyos volen organizar una Lliga anti catalana conjurantse pera no consumir articles de Catalunya?

— ¿Que dius ara? No 'ls faltava res mes á n' aquella gentussa pera acabar d' acreditarse de mesquins, venjatius y envejosos de la valúa é importància de nostra terra.

— Pero, jo, á la Lliga aqueixa, si s' organisava, hi oposaría una Lliga anti-castellana conjurantnos pera no vendre res absolutament á Castella; y aixís estaríam en paus.

— ¡Oh! Es que si ells no volguessin comprarnos res, ja no hi valdría que no 'ls volguessim vendre.

— ¡Prou, sant cristiá! Com qu' ells no mes ho intentarían pera fèrnos la po, quan se 'n desdirán ja no hi foran á temps.

— Ho farém aixís, donchs?

— Apa: ja poden comensá á *lligarse* quan vulguin.

***

Als IV gats.

— ¿Quin criteri te 'n vares formar del meeting de Lleyda?

— Qu' es un pas mes donat cap al ideal dels catalanistas.

— Pro ¿vols dir que es practich aixó de la celebració de meetings que tots se reduheixen á enra-honar molt y á acordar molt y... entornemse 'n cap á casa?

— Sempre es mes profitós aixó que 'l cantar la patria ab versos mes ó menos cursis.

— Si; pro també estém cantant sempre *Los segadors* y may seguém.

— Ja farém bona sega un any ó altre!

— D' aqui que siga, també 'ns poden oscar la fals, si no se 'ns rovella antes.

— Paciencia; que la xexa del nostre camp ja comensa á espigar-se y quan rosseji... ¡veurás quina cullita!

— Ja sabs que no 's pot dir blat, que no siga al sach... y encare ben lligat.

***

Devant del Palau del Parque.

— ¿Qu' es veritat ó no que vindrá aquella gran dama?

— ¿Un' altre *dama* mes bona que la Mariati?

— No, home; aquella gran dama de la *Cort*.

— La primera noticia, noy: pro, si 'l Palau enca-re s' ha de fer ¿ahont posará?

— A casa ja t' asseguro que no: diuhens que s' instalará á la plassa de Sant Jaume.

— ¿Al mitj de la plassa ó be á l' acera?

— ¡Beneyt del cabás! ¿No 't recordas ahont va parar allavoras de l' Exposició?

— ¡Ah! Ja se de qui parlas; fins are no t' havia entés. Tu vols dir la...

— Justa!

— A mi 'm varen assegurar que si no ve serà... perque no li donarà la gana..

— Pro gy si no ve?

— També.

* *

Entre versayres.

— ¿Que has enviat res al Certámen humoristich de la Comisió de las festas pe 'l Carnaval?

— ¡No faltava mes! Hi he tirat un poema simbólich que, si 'l premian, farà reventar de riure.

— ¿Y si no te 'l premian?

— Serà un poema... reventat.

PEPET DEL CARRIL.

Lo "record," del funeral

DURANT tota la setmana, los diaris han anat plens de las esquelas mortuorias —ostentosas per demés— dels funerals d' una dama, que Déu la tinga en lo cel.

L' una esquela dava compte de que 'ls pares y 'ls parents de la morta, convidavan als amichs, per sé a las deu en cert temple...

L' altre anunci (al peu del primer insert) donava en nom del marit, cita als amichs y als parents per trobarse á un' altra iglesia, també en lo punt de las deu.

Resultat, qu' en igual hora si be en temples diferents, los sogres seyan exequias, y 'l gendre feya 'l mateix, i mentres que la pobre morta contemplava desde 'l cel la incomparable armonía qu' aqui regnava entre 'ls seus!

Al llegir abdós esquelas, endevinava 'l mes llech algún drama de familia horrorós, terrible, cruent qu' entre 'l marit y entre 'ls pares aixecava un mur de gel...

Mes, lo horrible de la cosa, no era 'l drama en si mateix; iera la ceguera bárbara d' escamparlo als quatre vents, dés las planas d' un periódich, valguentse del motlo imprés y ab un motiu tan solemne com lo de fer l' últim bē!

¡Y la Iglesia que predica l' amor entre tots los sers,

I' o'vit de las grans injurias, la pau per l' amor de Déu; la Iglesia donchs presidia l' explosió del odi aquest y 'l cobava en son recinte, l' ungía ab sos incensers, l' atiava ab son *Dies iræ*, l' ornava ab sos oripeus y li aixecava dos túmuls, quan era hermos y era bell predicar pau y concordia, per' que un sol túmul hi hagués.

Mes... ¡lo que diria 'l clero plomejant sobre 'l paper... — Un funeral son cent duros Dos funerals... ¡son doscentis! —

O.orant lo que hi havia vaig aná als temples aquells... En tois dos hi hagué gran festa, tois dos builán de gen!

¡No de parents qu' á la morta li dediquessin un res, ni de coneguts piadosos, ni de relacions fidels!...

La nombrosa concurrencia era com jo; indiferents que veient un pugilato d' orquestas y soideus, acudian pressurosos per jutjar quin era mes; si 'l sogre llensant moneda ó 'l gendre vessant diners.

Rostres llarchs, signant tristesa, no 's veyan ni per remey... En las caras dels curiosos, tot eran ulls tafaners que sospesavan los túmuls, contavan los instruments, adineravan los clergues, y aquilatavan los flechs...

Los xiux-xius d' orella á orella no 's referian al cel, ni á las dots de la disunta ni á la tristesa de 'ls seus...

Molt propi de Carnaval

— ¿Que me 'n diu d' això?

— Que 'ls altres sembla que ho pelan mes be

— ¿Qui guanya donchs?

— Per mi 'ls sogres perque .. alló sembla un Liceu.

Y, entretant, ningú 's fixava qu' avants d' anar al no ser la morta, deixá en la terra una nena, un angelet que constava en los anuncis tant del pare, com de 'ls vells. com si 'ls dos partiis en guerra ab un pabelló innocent, cubrissin la mercancía d' odys y superbias cruelles.

¡Millor que la tendra nena no tingui coneixement, qu' aixís, no haurá vist fet públich lo Carnestoltes aquest qu' ab pretext d' unas exequias ab orquesta y ab molts blens, s' ha guarnit entorn del túmul d' aquella á qui deu lo ser!

Per únic cop en ma vida vaig empaytá á un reverent y en l' altar mes pobre y rónich del sagrari mes modest, vaig ferli dir una missa de sis rals» per l' etern bē d' una mare millonaria, en nom del seu angelet...»

Allí no hi hagué grans músicas, allí no va haverhi gent sols eram, 'l qu' oficiava, jo y un pobre escolanet...

Y no obstant aquella missa, sens dupte qu' arrivá al cel!

M. RIUSECH.

En Serrà Penjatella ha sigut aquest any l'*hipnotisme* entre les balladoras del Liceo. Y no entrén en mes por menors, per respecte á 'is de la *Fulla*.

En cambí, l'heren Filabarqui ab tot y ser guapot no ha pescat mes que *saldos*.

Ea Pepito Greixonera s'ha diversit molt fent de florero. Y aixís passa tota la nit, sempre ab aquesta postura.

El M. s. Pallarinya, qui es l'escenògraf de casa, ja s'prepare el *traca* de cada any y las estisoras de llaua.

Aquesta temporada faré un disfressar à LA TOMASA segons l'meu figurí.

Un infelis casat, que hi havia anat d' amagatosis, s'escapa del ball ab un set à la fatxada y altres caricias degudas á las ungles, de la sogra, que l'hi ha pescat.

TEATROS

ROMEA

Lo Comte L' Arnau logra plens en totas quantas representacions se donan d'aquesta cada dia mes aplaudida producció, y això es lo motiu que s' han aplassat altras ob. as que hi havia en preparació.

Pera demà està anunciat l'estreno de una comèdia en un acte del coneut escriptor Sr. Reig titulada, *Aigua à coll y peu aixut*, de la que 'n tenim molt bonas notícies.

NOVETATS

En la passada setmana hi ha hagut lo benefici de la eminent actriu Sra. Mariani, la que esculli la obra de Suderman, *Magda*, que obtingué irreprotxable execució per part de tots los artistas, haventseli tributat una verdadera ovació á la beneficiada al final del tercer acte, ovació que creyém li serà de imperdurable memòria puig ab ella se demostrá las simpatias que ab son preclar talent ha sapi-gut captarse.

Llàstima fou que la Sr. Mariani, en la funció á son honor triés una obra que, si bé l' original es de las mes notables que té lo modern teatro, en canvi la traducció italiana està feta ab una *sans façon* que deixa l' original completament desconeugut.

Ademés, en los passats dies, nos ha donat á coneixer *La Vergine*, comèdia en cinch actes de Praga, y *Realta*, drama de Rovetta.

En la obra de Praga poguerem apreciar un com més las brillants aptituds d'aquest autor, puig sense plantejar cap problema nou, sapigué trobar un argument interessant y desarollarlo ab maestria, arrivant hasta lo desenllás ab notoria vritat artística.

Obra de gran discussió sigue *Realta*, de Rovetta, puig feu gala de ser aquest autor de tendencias modernistas, havent lograt sa obra un èxit verdaderament extraordinari en sos dos primers actes y sent molt discutit lo desenllás que hi donà que sols convencé als entusiastas á tot lo estrambòtic y á caps desequilibrats.

No neguem de cap manera que dit final no sigui real,

pero tal realitat en lo teatro no ensenya res; á nostre veure, perverteix hasta 'ls cervells més reposats.

Causá gran admiració en *Realta* lo desempenyo notableissim que hi dongueren tots los artistas tan en colectivitat com particularment, mereixent especial distinció la senyora Mariani y los Srs. Paladini y Brignone.

Pera la setmana entrant s'anuncia las últimas funcions d'aquesta companyia y pera ultims de la mateixa farà sa entrada altra companyia italiana á qual frente hi figuraran la célebre Mariani y son espós Sr. Zampier, acompañats dels actors Pietriboni, Massi, y Nicola de gran nombre en Italia.

En nostra pròxima revista serém mes extensos, així com també respecte del nou repertori que anuncian.

CATALUNYA (Eldorado)

Res de nou hi ha hagut en la passada setmana, pero per avuy s'anuncia l'estreno de una humorada satírica-fantástica, *El galope de los siglos*, original dels senyors Delgado y Chapi, pera la qual ha pintat lo coneut escenógrafo senyor Urgellés, cinch telóns nous á fi de ser presentada ab la propietat acostumada en aquet teatro.

GRAN-VIA

Han continuat fent lo gasto de la setmana las obras *El bautizo* y *La sala de armas* que junt ab *El traje de luces* han sigut los tres èxits de la temporada.

Pera demà anuncia lo seu benefici y despedida la celebrada tiple Sra. Conxa Martinez, qui fent gala de sos bons sentiments dedica la part que á favor de ella resulti, á la institució de *La Creu Roja*.

Com siga que aquest acte es poch comú entre artistas, creyém mencioná'l per lo raro, debent felicitar á tan distingida artista per sa iniciativa.

Està activantse tot l' aparato degut á fi de que la setmana entrant puga estrenar-se la comèdia dels germans Alvarez Quintero titulada *El patio* é interin hi ha en preparació lo sorprendent espectacle *A países desconocidos* escrit expresament per aquet teatro.

UN CÓMIC RETIRAT.

L'ataconador

VIVIA en una escaleta
un vell ataconadó
que, pobre home, era 'l sarrió
dels cops de la gent burleta.

S'enfurismava en excés
Juan algú l' preguntava:
— ¿Quin' hora es?
Perque això li recordava
o que 'ls vull comptá á vostés.

Es lo cas que á las ventallás
ue li guardavan lo fret,
a trençà un vidre grandet
lanejant las estenallás.

Prompte va trobarhi tap;
en pastetas y un papé,
enganya, y quan ja está bé,
esbotzan y surt un cap.

E'l va quedar tot sorpres
l cap digué fent brometa
— ¿Quin' hora es?

Vo'gué darii una catxeta
pero 'l cap no 's vegè més.

Lo sabaté torná á seure
molt cremat y bastant trist:
Quin descaro —diu— ho he vist
y casi bé no ho puch creure.

Mirin que son atrevits
los xicots d'avuy al dia,
pero ja 'ls arreglaría
si 'ls tingués entre 'ls meus dits.

Dihent això 'l sabater,
qui no estava per brometas,
pren l' olla de las pastetas
y enganya un altre paper.

Pero al cap d'un quart no més
pregunta 'l cap ab veu grossa:

— ¿Quin' hora es?
Fent del paper gran destrossa
y fugint com tren espès.

Lo bon home en aquell punt
sols la venjansa medita,

tant en lo prompte s' irrita
que vo! deixarne un difunt.

Posa 'l papé altra vegada
y quan ja ho te arreglat tot,
aixeca á punt lo garrot
per doná una garrotada.

Ve lo que esquinsa 'ls papés
y sens dí aquesta vegada
— ¿Quin' hora es?
lo vell clava garrotada
y fa caure un bulto estés.

Reculá un pas endarrera
y quedá tot espantat;
cregué veure un cap tallat
y un manyoch dé draps sois era.

Y per ferlo enfadar més,
li cridava la canalla:
— ¿Quin' hora es?
y e'l deya aprop la ventalla:
¡Així 'l vent seus emportés!

J. R.

LA TOMASA
DISERESSAS DE TOT L' ANY

A n' en Rodríguez tothom l' hi pregunta abonts' ha comprat la careta

Aquets días, donya Policarpia Grábulets, no surt de casa perque la presen per un home disressat.

Un xino que tot l' any va de xino.

Mascarons del any trenta,
qu' encare corren.

Bibliografía

Ab una expressiva dedicatoria que molt li agra him, lo reputat poeta don Ernest Soler de las Casas, ha tingut la amabilitat de remetre 'ns un exemplar de *Lo Comte L' Arnau*, llegenda dramática en un prólech y dos actes, original del malograt poeta don Frederich Soler (Señor Pitarra), la que sigue estrenada en lo teatro Romea ab grandiós aplauso en la nit del 8 de Janer passat.

**

També ha sigut favorescuda nostra Redacció ab

Lo Bort, soliloqui tràgich en vers, original de J. Bue Ventura, estrenat ab brillant èxit en la nit del 4 Decembre de 1898 en lo Cassino Repùblicà de la Barceloneta.

**

Bunyols!, colecció de versos, originals de Francesc Mas Abril, en que son autor fa gala de una fácil y elegant versificació.

—

Remerciem á tots degudament la atenció que han tingut vers nosaltres.

Pera la nit del dissapte, 24 del corrent, s' anuncia, en lo gran teatro del Liceo, un extraordinari ball de máscaras á benefici de las Escoles francesas gratuitas.

També s' anuncia pera lo dimars, 27 del mateix mes, altre ball de máscaras en lo esmentat Liceo, quals productes serán destinats pera lo sostentiment de las Escoles italianas de beneficencia.

Sapigut es que abdós balls gosan justa fama de ser los mes notables de la temporada del Carnaval, tan per lo fi filantròpich dels mateixos, com també per viva mostra de la concurrencia, á la simpatia que senten nostres paysans als individuos de las colonias esmentadas.

En lo present any, sabém que en lo ball dels italians ha acceptat la presidencia á una de las taulas petitorias la eminent ac riu Sra. Mariani, y que 's conced rán valiosos premis á las máscaras que mes se distingeixin per son bon gust artistich y espléndidés.

**

L' emperador d' Asturias ha distingit á la princesa d' Asturias ab la *Creu estrellada*.

Tractantse d' una princesa d' un país tan *estrellat* com lo nostre, tal distinció resulta una broma de mal género.

Es com diria en Silvela: *mentar la soga en casa del ahorcado*.

Y tindria rahó, porque desde l' primer al últim espanyol' gracias á la política regeneradora, nos sobran las creus per las moltas que tenim á sobre, y mes si son estrelladas, ja que, per desgracia nostra, nos fan veure continuament las estrelladas.

**

VINAGRE EN POLS

S' agafa mitja lliura de cremor-tártaro en pols molt fi, arruixantlo y pastantlo ab la necessaria cantitat de bon vinagre; y 's fa secar al sol la pasta que resulta.

Se repeteix aquesta manipulació vuyt ó deu vegadas, y s' obté al fi una sustancia bastant agre per convertir l' ayqua en vinagre.

Deuhen tenir molt present aquesta recepta 'ls cassadors y 'ls que surten á menjar al camp, puig evitan així l' tenir de provehirse d' ampolla pera portar lo vinagre que necessitin per l' amanida y menjars que 'l reclamin.

**

Ha mort don Domingo Martí Gofau, persona d' una honrada acrisolada, qu' entre altres cárrechs importants, havia desempenyat l' d' alcalde d' aquesta ciutat, sense que sa estada en l' alcaldia, promogués sangrents comentaris, com ha succehit ab altres personalitats que s' han proposat fernes felissoes ab l' adquisició de solars á preus esgarifosos y d' ayguas garrafalescas.

Lo senyor Martí Gofau, ademés d' home honrat y perfecte caballer, se distingia per son bon humor, qu' era remey segur pera fer riure á las personas mes serias.

LA TOMASA, que tenia en molta estima al que fou alcalde de Barcelona, s' ha enterat de sa mort ab verdader sentiment.

D. E. P.

**

Va de qüento:

Un pagés d' un poblet de mala mort, havia reparat que l' mestre y l' rector, (qu' eran curts de vista), per llegir, se posavan ulleras.

Aixó va donarli á comprendre que mirant á través d' aquells vidres, podia llegir fins la lletra més enrevessada. Havent tingut d' arrivarse l' nostre pagés a Barcelona per un negoci, vegé en l' aparador d' un óptich algunas ul eras.

Entra á la botiga y diu:

—Deu lo guard; vinch per unas ulleras com las que té de mostra.

—L' amo el establiment, li pregunta.

—¿Quin número gasteu?

—Lo que vosté vulgui, mentres siguin unas ulleras que pugui llegirhi.

Comensa l' óptich á treure ulleras y l' pagés á calàrselas y á mirar un diari, pero no podia llegir ni un sol mot de lletra.

Aburrit ja l' óptich, diu per fi, al pagés:

—¡A nèm á palms! ¿Qu' en sabeu vos de lletra?

—Ay, burrango—exclama l' crach—si 'n sabés ja no compraria ulleras!

**

AYGUA DE COLONIA SUPERIOR

Pot obtenirse tirant en 1 litro d' esperit de vi de 40 graus,

Essència de bergamota	8	grams.
» » llimona.	12	"
» » gerani rosa.	12	"
» » romani.	5	"
» » espigol.	2	"
» » flor de taronjer.	5	"
» » canyella.	1	"
» » anis.	1	"
Tintura de benjui.	1	"

Dos horas de prèss de barrejats los ingredients citats, se filtran, guardant l' ayqua de Colonia en una ampolla perfectament tapada.

**

Alguns periódichs de Madrit, consideran de gran utilitat lo projectat viatje de la Reyna y sos fills á Barcelona, dolentse de pas de que no hagin sigut mes freqüents las visitas de la Cort á nostra ciutat, puig—diuhem—que d' aquet modo s' haurian estret los llassos que convé al país que no desaparesquin.

Per estrenye aquets llassos, senyors de Madrit, no necessitén visitas de cap mena; basta que 'ls que guian la nau del Estat, no perdin la carta de navegar, y en lloc de ser sorts de conveniencia, atenguin las justas reclamacions de las regions que 's consideran desamparadas.

¿Quin profit n' hem de treure de las visitas de la Cort, quan han d' anar seguidas de las de insaciabes recaudadors de contribucions?

ROM QUINA

Infusió de jaborandi	100 grams.
Alcohol de 40 graus	150 "
Bisulfat de quinina	1 "
Essència de gerani	1 "
Glicerina	2 "

Lo bisulfat de quinina 's dissol en la infusió de jaborandi, y en l' alcohol la essència de gerani.

Se barrejan los líquits, y 's filtran.

Recomeném á las personas que fan us del rom quina pera evitar la cayguda del cabell ó per reforsarlo, que prenguin nota de la fórmula avants detallada, puig, desgraciadament, molts dels roms que 's venen, en lloc de reforsar lo cabell, no fan altra cosa que precipitar sa cayguda, degut á que industrials poch escrupulosos, emplean entre altras sustancias, com á colorant, l' anilina.

L' altre dia una representació del partit federalista, va celebrar una importantíssima conferència ab la Junta permanent de la «Unió Catalanista.»

Se diu que á consecuència de la conferència esmentada, se sabrán prompte trascendentals notícies.

Celebrém la bona amistat que lliga al partit federal ab la Unió, puig es una prova evident, de que l' catalanisme no fomenta la reacció, com prenen alguns polítichs de mala baba.

En Silvela va assegurar en lo Senat, que la fàbrica de Plasencia no ha vengut municions á Inglaterra, mostrantse de pas, partidari de la neutralitat.

A pesar d' aquestas afirmacions, lo senyor Dávila, va dir anglés al president de ministres, excitant la hilaritat de auditori.

Trobo 'l calificatiu tan acertat, que recomano als parròquians morosos, que, d' avuy endavant, digan Silvela á n' al seu sastre.

DESCUBRIMENT DEL OR EN LO TRANSWAAL

Lo fet d' haver un boer, qu' estava llaurant son camp, descubert ab l' arada una beta d' or, va donar á comprender que en aquella terra existia en abundancia l' preciós mineral.

Prompte la febre d' or, feu que s' aixequessin grans ciutats, entre las que pot citarse la de Johannesburg, que va aixecarse ab una rapides pasmosa, y compta prop de cent mil habitants.

Del cantó del Witwatersrands, s' han extret desde l' any 1887, mil millions d' or, y 's calcula que la cantitat total de dit metall, que conté aquet sol districte es de vint à vinticinch mil millions.

No es de estranyar, donchs, que la Inglaterra, hagi volgut clavar en las minas del Transwaal, sas urpas pecadoras.

Encare, que, lo mes fácil, es que deixi 'ls unglots en aquella terra.

Lo célebre músich alemany Mozart, va morir als trenta sis anys, havent deixat escritas mes de siscentas composicions.

Brahms, lo gran sinfonista alemany, nasqué en Hamburg lo 1er any 1833.

Brahms, com aquet, son los únichs qu' poden arrivar al cel.

Es fer un gran mal als tontos, l' aplaudirlos.—Demófilo.

Telegramas

Del nostre servei... obligatori

GOBERNACIÓ, á l' hora de fer llit: Quan tothom creya impossible estroncar la diarrea de lleys pera tots los gastos que 'ns ve engegant á sobre en Dato, arriu jo, y ab la meva astúcia, l' obligo á ficarse al llit desseguida, salvantnos per uns quants dias d' aqueixa plaga.

Lo Dengue.

ANTEQUERA, á l' hora del desprestigi: Tinch entés qu' un diputat de la nostra terra vol presentar una proposició, interessant que siga declarada oficial la llengua catalana, qual proposició apoyaré yo ab tots lot meus brios. Teniu per segur, que, apoyantla jo, la proposició será derrotada.

Romero Romesco.

PRESIDENCIA, á l' hora de la farsa: Si sentiu dir que la fàbrica de Plasencia, ha servit una demanda de municions feta per Inglaterra, no us cregueu. La fàbrica en qüestió no fa mes que retornar als inglesos, las qu' aquets li havien deixat quan las passades guerras colonials. Ja sabeu que jo observo la mes absoluta neutralitat, y qu' pere lo tant, no permetria que 's perjudiqués als boers.

Gil Pela.

TIMBRE, á l' hora de fora gangas: S' ha suprimit pera nosaltres la franquicia de correus. ¡Com vol lo govern que després fém sacrificis per la patria!

Varios diputats y senadors.

GOBERNACIÓ, á l' hora del mitin: Me comunican que á Lleyda reyna gran entusiasme y que 'ls catalanistas tractan de fersos ab pebrots y tomátechs. Hauré de prohibir aquets mitins, puig de lo contrari fariam mort de pollastre: Nato.

BABIA, á l' hora dels tontos: Jo puch demostrar com dos y tres fan vuyt, que l' català no es llengua y com sis y set fan deu, qu' es un miser dialecte. Y ho dich, perquè si, qu' es la rahó mes gran qu' ha existit desde que braman los ases.

Un periodista de la Cort,

CORRESPONDENCIA

(Tancada l' dia 20 d' aquet mes)

Publicaré lo que envian los senyors Joan Vila, Gorina, Morera y Rocavert.

Lo demés no serveix.

LITOGRÀFIA BARCELONESA

— de Ramón Estany —

6, SANT RAMÓN. 6 — BARCELONA

LA TOMASA

Disous
Gras

SECCIO DE TRENCÀ - CLOSCAS

LOGOGRIFO NUMÉRICH

4 7 8 8 5 4 7	Poble català.
8 8 5 6 7 9	» »
5 6 4 8 8	» »
3 2 5 8	» »
2 7 8	» »
3 9	Signo aritmètic.
4	Consonant.
7 9	En un joch de car-
4 5 8	Nom d' home. (ta-
3 2 3 9	Poble català.
1 7 2 7 9	» »
1 7 2 3 6 7	» »
1 7 8 8 5 6 7	Animal de ploma.
1 7 2 5 6 3 2 7	Fàbrica.
1 3 4 5 6 7 8 9	Poble català.
9 7 8 3 8 8 7 9	» »
4 7 8 3 2 5 7	En moltes cases n' hi ha.
2 7 6 9 7 8	Poble català.
2 5 6 3 2	» »
4 3 9 7	» »
1 3 8	Part del cos.
4 3	Consonant.
5	Vocal.
2 3	Nota musical.

9 7 8 - Mineral.

9 5 7 8 - Poble català.

9 7 8 7 9 - » »

1 7 2 3 6 7 - » »

9 7 8 7 2 9 7 - » »

9 7 4 7 2 2 7 - » »

4 7 2 4 7 8 8 7 - » »

4 7 8 3 2 7 - » »

1 7 8 9 - » »

9 5 - Afirmació.

6 - Consonant.

3 8 - Article.

7 8 7 - Los auells ne tenen

7 4 6 7 - Nom de dona.

8 8 3 6 7 - Poble català.

9 5 2 3 2 7 - » »

4 7 2 2 5 4 7

4 7 2 2 5 4 7 9 - » »

2 3 8 8 5 6 7 9 - » »

JOAN ROCAVERT.

TARJETA

RAMÓN LLAS IRIS

Formar ab aquestes lletras lo títul
de un drama castellà.

Noy Pap.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

O T I

SOLUCIONS

Á LO INSERTAT EN LO NÚMERO 598

Xarado. - Co-ca.

Tarjeta. - Gramós, Tarrasó, Das, Isil,
Torá.

Geoglifichs comprimits 1.º - Esperansa.
» » 2.º - Alicant.

Logografis numérichs 1.º - Polimnia.
» » 2.º - Tandilero.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre . . .	1'50 pessetas
Cuba y Puerto Rico, » . .	2'50 »
Extranger, » . .	2'50 »
Número corrent	0'10 »